

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Общинска администрация
Ямбол

ПРОГРАМА ЗА ЗДРАВΟΣЛОВНО ХРАНЕНЕ И ФИЗИЧЕСКА АКТИВНОСТ НА ДЕЦАТА В ДЕТСКИТЕ ГРАДИНИ И ЯСЛИ В ОБЩИНА ЯМБОЛ

Целта на програмата е подобряване на здравето и развитието на децата от 1 до 7-годишна възраст в община Ямбол и намаляване на риска от хронични заболявания, чрез подобряване на храненето и физическата им активност. Развитие и утвърждаване на положителните промени в храненето, осигурявано от детските градини, подобряване на материално-техническата база и условията за организирано хранене на децата, подобряване на информираността и обучение на децата в детските градини за принципите на здравословно хранене и физическа активност, формиране на знания и нагласи сред родителите и цялата общественост за подобряване на храненето и физическата активност на децата и подобряване на условията за физическа активност и спорт в жилищните зони на града.

Пълноценното, разнообразно и балансирано хранене, регулярната физическа активност на децата в ранна и предучилищна възраст са не само предпоставка за тяхното здраве, нормален растеж и развитие, но са и основни фактори за създаване на здравословен модел на поведение.

Осигуряването на здравословно хранене и добър хранителен статус, както и на подходяща и регулярна физическа активност на децата, дава възможност за ефективно положително повлияване на здравето им в периода на детството и през целия живот, за намаляване на заболяемостта и смъртността от хронични болести, поради което са приоритет в здравните политики на международно, национално и локално ниво.

Установените проблеми в храненето на децата сега се свързва основно с нездравословен модел на хранене в семействата. Община Ямбол насочва усилия за работа с родителите и децата. Създадоха се работни групи от директори на детски градини с участието на родители, които активно подпомагат работата по утвърждаване на модела на здравословното хранене и физическата активност.

РЗИ и ОДБХ Ямбол редовно извършват контрол върху организираното хранене на децата в детските заведения и училищата. За периода 2016-първо тримесечие на 2017 г- РЗИ и ОБДХ – Ямбол са направили 115 проверки, отнасящи се до храненето – организация, качество и разнообразие на предлаганото меню. През м. януари - м. април дирекция „Хуманитарни дейности“ към Община Ямбол проведе мониторинг на

системата за хранене и организация на физическата активност на децата в детските градини и ясли. Обобщените резултати показват, че храненето, предлагано в детските ясли и градини в община Ямбол е разнообразно, осигурява ежедневно включване в менюто на представители от всички групи храни и съответства на изискванията, регламентирани в наредбите на МЗ за изискванията за здравословно хранене в детските заведения. Община Ямбол осигурява средства от 2,30 лв. за храноден на дете в детските градини/1.80 - за храноден на дете в детските ясли/, което позволява децата да се хранят пълноценно, балансирано и здравословно, като стриктно се спазват изискванията на Наредба №2/07.03.2013 г. за здравословно хранене на децата на възраст от 0 до 3 години в детските заведения и детските кухни, Наредба № 6/10.08.2011 г. за здравословно хранене на децата на възраст от 3 до 7 години в детски заведения, Наредба №9/16.09.2011г. за специфичните изисквания към безопасността и качеството на храните, предлагани в детските заведения. В община Ямбол е въведено единно меню в детските градини, което се изготвя от медицински специалисти и специалист от дирекция „Хуманитарни дейности“ съгласно регламентираните в наредбите на МЗ изисквания за разнообразно, балансирано и здравословно хранене, като се прилагат съвременните рецепти в новите утвърдени рецептурници за детско хранене. Има готовност при необходимост да се разработи диетично меню, съобразено със спецификите на заболяванията на децата. Менюто за детските заведения се съгласува от работна група, с участието на представител на родителската общност и се утвърждава от РЗИ – Ямбол. Седмичното меню е оповестено във всяко детско заведение, така, че родителите могат да осъществяват ежедневен контрол върху изпълнението му. Организираното хранене на децата в детските заведения в община Ямбол е пълноценно, разнообразно и здравословно. Във всяко детско заведение има разработени правила за контрол на храненето и методики за проследяване на качеството и количеството на вложените продукти, както и начините за приготвяне на храната. От 2013 г детските градини са потребители на програмите по схема „Училищен плод“ и схема „Училищно мляко“, финансирани от Държавен фонд Земеделие. Значителната консумация на плодове и зеленчуци, мляко и млечни продукти оказва положителен ефект върху храненето. Анкетното проучване сред родителите показва одобрение на предлаганото меню и начина на организация на храненето в детските заведения.

Община Ямбол включва храненето и физическата активност на децата, като важни приоритети в своята работа. Осигуряването на здравословно хранене на децата в детските градини, създаването на условия за адекватна физическа активност и спорт на децата са цели на широк кръг дейности, извършвани през последните години.

Осигуряват се качествени хранителни продукти, произведени по стандарт, без консерванти и оцветители, съгласно наредбите и изискванията. Контролът по изпълнение на менюто и качеството на приготвяната храна се следи много внимателно, контролират се фирмите, спечелили обществената поръчка за доставка на хранителни продукти за качеството на хранителните продукти, сертификатите, опаковката и етикетирането. Община Ямбол активно съдейства за извършване на контрол на предлаганото хранене в детските заведения, като извършва тематични и по сигнал проверки. Планирани са тематични проверки с участието на представители на Обществените съвети към детските градини. При констатирани нарушения протоколът се връчва на директора на заведението със срок за отстраняване на нарушенията.

За максимално съхранение на хранителната стойност на вложените в ястията хранителни продукти Община Ямбол започна преоборудване на кухненските блокове към детските заведения с нова техника- печки, хладилници, стерилизатори, пекарни и др.- чрез която храната се приготвя съгласно най - съвременните технологии. Започна поетапното въвеждане на филтър на водата, с цел повишаване на качеството на водата, която децата пият.

За развитието на вкуса, възприемането и положителното отношение към широк кръг храни още от най-ранно детство се включват нови рецепти в менюто на децата.

За доброто здраве и развитие на малките деца се провеждат закалителни процедури, физкултурни занимания, организират се разходки и игри на открито. Всяка детска градина има разработена програма за здравословен начин на живот, в която са планирани целогодишно дейности, свързани с хармоничното и здравословно развитие на децата.

Община Ямбол активно съдейства за увеличаване на физическата активност на децата като разширява и обогатява спортните дейности сред децата от детските градини. На децата се предлагат допълнителни занимания по футбол, художествена гимнастика, мини баскетбол, йога. Дирекция „Хуманитарни дейности“ със стремеж за максимално ангажиране на свободното време на децата и подрастващите разработва и реализира през последните години богат Спортен календар, който включва три раздела: ученически игри; масови спортни прояви; допълнителни общински спортни игри и състезания.

В последните години Общината организира и провежда спортно - подготвителни игри и спортни празници за децата от детските градини, в които те масово участват.

Предвиждаме в детските градини да се въведат задължителни ежедневни занимания на открито при подходящи атмосферни условия. Престоят на открито да е запълнен с минимум 30 минути – подвижни игри, ритмични упражнения, утринна гимнастика, следобедно раздвижване и т.н.

При лоши атмосферни условия заниманията да се насочат за изпълнение на закрито. Един път в месеца детското заведение да извежда децата на излет сред природата /в близките местности и паркове/. Да се увеличи относителният дял на децата, практикуващи ежедневно физическа активност с умерена до висока интензивност най-малко 60 минути дневно. През летните месеци се организира „Детска градина сред природата“, като целта е максимално прекарано време на децата сред природата.

Заниманията засягащи ежедневната двигателна активност при децата да се изпълняват целогодишно съобразявайки се с атмосферните и сезонни специфики на времето, както и да обхващат всички възрастови групи в детското заведение. През месец април се провежда „Седмица на здравето“, включваща разнообразни дейности с деца и родители, както и тренинги с учителите и с родители, насочени към запознаване с активни модели на здравословен живот. През м.май се провежда спортен празник с участието на всички деца от детското заведение, който завършва с общоградски празник посветен на здравето, хармонията и физическата активност.

През последните години Община Ямбол инвестира средства за подобряване условията за физическа активност и спорт на децата. Изграждат се нови детски площадки за игра в жилищните райони, извършават се ремонти, благоустрояване и озеленяване на съществуващи детски площадки, подкрепят се проекти на детските градини за изграждане на нови кътове за игра.

В детските градини се инициират разнообразни форми за промоция на здравословното хранене и физическата активност на децата, за подобряване на тяхната информираност и тази на родителите по отношение на здравословния начин на живот. Необходимо е обаче да се въведат задължителни обучителни модули в детските заведения за здравословен модел на хранене и физическа активност при децата, които да осигуряват системна, съвременна и надеждна информация, подходяща за съответната възраст.

Община Ямбол провежда последователна политика по отношение на осигуряване на условия за здравословно и хармонично развитие на децата в детските заведения, и счита за свой ангажимент да инициира и реализира единна, системна и дългосрочна програма за развитие и утвърждаване на здравословен модел на хранене при децата и адекватна физическа активност. Програмата обединява и съдейства за реализирането на всички дейности, които се извършват в тази посока по различни програми и инициативи; популяризира добрите практики на детските заведения; включва институции имащи отношение в политиката по хранене и физическа активност; привличане като партньори секторите, които имат отношение към храните и храненето, физическата активност, здравето,

обучението и възпитанието на децата; мотивира и мобилизира родителите и цялата общественост за ефективни положителни промени.

Община Ямбол ще продължи да развива и оптимизира условията за организирано хранене и физическа активност на децата чрез подобряване на материално-техническа база в детските градини, създаване на подходящи условия за игри, спорт и активен начин на живот в жилищните райони.

Отчитайки съществуващата ситуация и проблемите, породени от занижената здравна култура по отношение на храненето и занижената физическа активност на децата, Община Ямбол предприема развитието и реализирането на Програма за здравословно хранене и физическа активност на децата на Ямбол.

Програмата е в съгласие с целите и стратегиите на Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014-2020 г., като е насочена към два основни фактора за подобряване на здравето през целия живот – здравословно хранене и физическа активност на децата. Устойчивостта на програмата е свързана със създаване и поддържане на условия за здравословно хранене и физическа активност на децата на територията на община Ямбол; обогатяване на културата на хранене и нагласи за здравословен начин на живот на децата, родителите и цялата общност; осигуряване на възможности за увеличаване на компетентностите на родителите по отношение на здравословния начин на живот; дългосрочно развитие и реализиране на необходимите действия за постигане и утвърждаване на положителни промени в поведението на децата за намаляване на рисковите фактори за здравето и превенция на хроничните незаразни болести.

Програмата се финансира от бюджета на Община Ямбол, чрез бюджетите на детските заведения, чрез 129 ПМС/за стимулиране на спорта и физическата активност на децата в детски градини и училища/ и при възможност някои от дейностите се финансират/ съфинансират от национални и/или международни проекти и оперативни програми.